

Kannanotto väitöskirjojen kielentarkastuksen maksullisuutta vastaan

Helsingin yliopiston väitöskirjatutkijat ry, Helsingin yliopiston tieteen tekijät ry ja Helsingin yliopiston ylioppilaskunta ovat yllättyneitä ja pettyneitä kielikeskuksen tuoreesta päätöksestä tehdä väitöskirjojen kielentarkastuksesta maksullista.

Vuoden alussa voimaan tullut kielentarkistuksen maksuttomuus oli kaikille väitöskirjantekijöille suuri ilouutinen, koska kaikille yhtäläinen mahdollisuus kielentarkistukseen vaikutti suoraan ja välittömästi väitöskirjojen ja artikkelien – siis yliopistossa tehtävän tutkimuksen – laadun paranemiseen. Se, että Kielikeskuksessa päätettiin olla palaamatta viimevuotiseen yliopistolaisten tuettuun hintaan, on erityisen huolestuttavaa, koska se asettaa väitöskirjatutkijat hyvin vaikeaan asemaan.

Uuden päätöksen jälkeen kielentarkistuksen hinta 250 sivuiselle monografialle on jopa tuhansia euroja – artikkeliväitöskirjan kohdalla hinta on tietenkin pienempi, mutta kuitenkin huomattava. Myös viime vuonna käytössä ollut alennettu hinta oli monelle liian suuri, ja siksi monet jättivät kielentarkistuksen tekemättä. On selvää, että vielä useammalle uusi, korotettu hinta on mahdoton maksaa.

Päätös on epäoikeudenmukainen, koska se kohdistuu nuorempiin tutkijoihin, jotka tekevät tutkimusta usein pienten ja pätittäisten apurahojen turvin. Päätös luo myös tilanteen, jossa tutkijat ovat rahoituksestaan riippuen hyvin eriarvoisessa asemassa.

Yhä useammat kirjoittavat väitöskirjansa englanniksi, koska se on monella alalla ainoa varteenotettava vaihtoehto. Helsingin yliopisto myös kannustaa siihen. Englanti on useimmille väitöskirjantekijöille toinen tai kolmas kieli, minkä takia ammattitaitoinen ja korkeatasoinen kielentarkistus on tärkeä osa tutkimuksen valmistumista. Kielellisesti hyvä väitöskirja on meriitti sekä kirjoittajalle että Helsingin yliopistolle. Kielentarkistus tulisi nähdä osana väitöskirjan tekemisen olennaisia tukipalveluita. Sujuva kieli edesauttaa julkaisun levikkiä yhtä lailla kuin kielellisesti heikko teksti muodostaa sille esteen.

Kielentarkistuksen maksuttomuus on konkreettinen tukitoimi, joka edesauttaa Helsingin yliopiston strategisia tavoitteita tutkimuksen ja julkaisutoiminnan laadun ja kansainvälisen vaikuttavuuden kehittämistä. Asian merkittävyyden rinnalla sen kustannukset ovat varsin kohtuulliset. Tämän vuoksi toivomme, että kielentarkistus säilyy maksuttomana tai sen rahoittamista tuetaan yliopiston johdon, kielikeskuksen sekä tutkijakoulujen ja tohtoriohjelmien yhteistyön kautta.

Jakelu:

Rehtori Jukka Kola

Vararehtori Keijo Hämäläinen

Palvelupäällikkö Maija Urponen

Tutkijakoulujen johtajat: Pia Letto-Vanamo, Kai Nordlund, Hannu Sariola, Jari Valkonen

Kielikeskuksen johtaja Ulla-Kristiina Tuomi